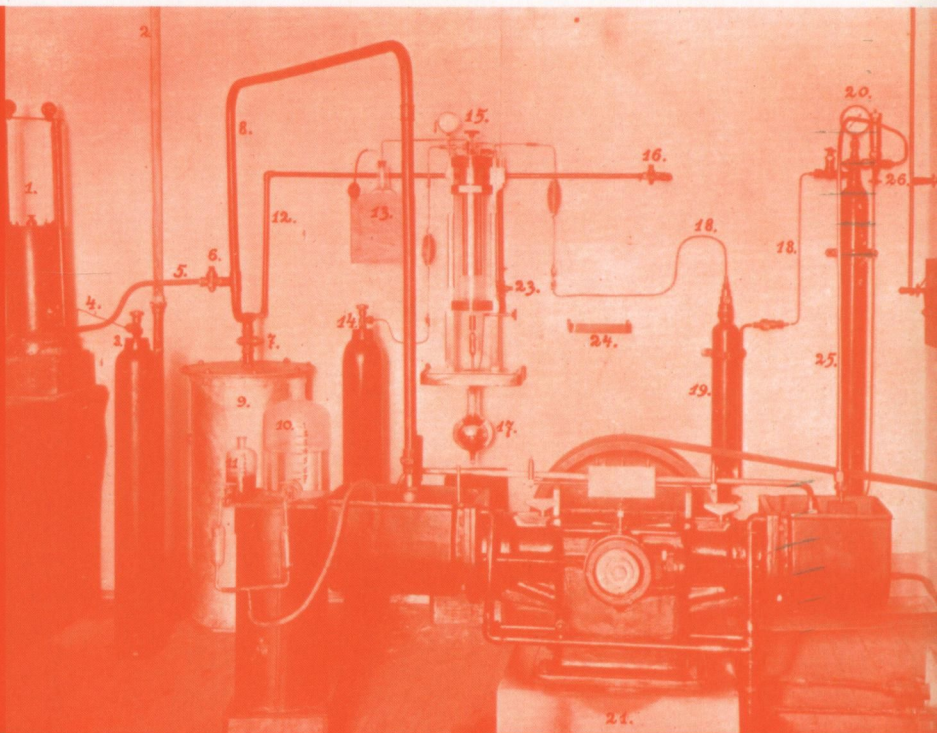

**Instytut Historii Nauki
Polskiej Akademii Nauk**

**ISSN 0023-589X
e-ISSN 2657-4020**

KWARTALNIK HISTORII NAUKI I TECHNIKI

2021 • T. 66

**QUARTERLY JOURNAL OF THE HISTORY
OF SCIENCE AND TECHNOLOGY**

**INSTITUTE FOR THE HISTORY OF SCIENCE
POLISH ACADEMY OF SCIENCES**

Cz 1024
Nr inw. 61304

Spis treści

ARTYKUŁY

Jarosław Barański, Wojciech Mackiewicz, <i>Absurdity in Medicine.</i> <i>Stanisław Trzebiński's Philosophy of Medicine</i>	9
Sławomir Łotysz, <i>Niewykorzystany kapitał. Pomoc międzynarodowa a początki rehabilitacji zawodowej w Polsce po II wojnie światowej.</i>	25
Piotr Rataj, <i>Franciszek Rychnowski (1850–1929) – niedoceniony geniusz, maniak czy obłąkaniec?</i>	55
Ewa Wyka, <i>Mechanik Uniwersytetu Jagiellońskiego Władysław Antoni Grodzicki i jego skraplarki gazów.</i>	109

KOMUNIKATY I MATERIAŁY

Iwona Arabas, Larysa Bondar, Lidia Czechowicz, <i>Nie tylko kurs historii naturalnej. Księżnej Anny Jabłonowskiej „zbiór wszystkich przedmiotów dociekań rozumu człowieka”</i>	137
Piotr Daszkiewicz, Dominika Mierzwa-Szymkowiak, <i>Listy Władysława Taczanowskiego do Aleksandra Straucha w zbiorach Rosyjskiej Akademii Nauk – interesujący przyczynek historii zoologii w XIX wieku.</i>	161
Gabriela Frischke, Roksana Wilczyńska, Wojciech Ślusarczyk, <i>Wyposażenie „PRL-owskiej” izby recepturowej ze zbiorów Muzeum Okręgowego im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy. Genius loci czy suma przypadków?</i>	187
Renata Elżbieta Paliga, <i>O potrzebie badań nad historią hematologii.</i>	205

RECENZJE

Olga Gaidai, <i>Оксана Пилипчук, Київське юридичне товариство (1877–1919) [Oksana Pylypchuk, Kijowskie Towarzystwo Prawnicze (1877–1919)], Talkom, Kijów 2020, ss. 547.</i>	225
Michał Przeperski, <i>Andrzej Friszke, Państwo czy rewolucja. Polscy komuniści a odbudowanie państwa polskiego 1892–1920, Wydawnictwo Krytyki Politycznej, Warszawa 2020, ss. 740</i>	228

KRONIKA

Eugeniusz Niebelski, Zbigniew J. Wójcik – <i>naukowiec i człowiek. Na jubileusz dziewięćdziesięciu lat Profesora</i>	239
--	-----

2021 KCz. 209

**Instytut Historii Nauki
Polskiej Akademii Nauk**

**ISSN 0023-589X
e-ISSN 2657-4020**

KWARTALNIK HISTORII NAUKI I TECHNIKI

2021 • T. 66

2

**QUARTERLY JOURNAL OF THE HISTORY
OF SCIENCE AND TECHNOLOGY**

**INSTITUTE FOR THE HISTORY OF SCIENCE
POLISH ACADEMY OF SCIENCES**

Spis treści

Jakub Węglorz, <i>Teoria i praktyka w dawnym lecnictwie.</i> <i>Opozycja czy współdziałanie?</i>	7
---	---

ARTYKUŁY

Jaromir Jeszke, <i>Badacz i jego perspektywy interpretacyjne w studiach nad dziejami nauki</i>	11
Anna Odrzywolska, <i>Włoski medyk Johannes Baptista Montanus (1489–1551) – jego działalność w Padwie, metody diagnostyczne i terapeutyczne oraz spuścizna naukowa</i>	25
Danuta Raj, <i>Czy w dzisiejszych czasach proste obserwacje mogą jeszcze znacząco zmieniać postrzeganie podstawowych zjawisk? Przypadek cieczy eutektycznych</i>	47
Karolina Szula, <i>Nazewnictwo narzędzi medycznych w czwartej księdze Onomastikonu Polydeukesa</i>	55
Wojciech Ślusarczyk, <i>Pozycja społeczno-zawodowa farmaceutów pracowników w Polsce (1918–1939) – teoria a praktyka</i>	69
Jakub Węglorz, <i>Teoretyczny rozdział kompetencji pomiędzy dawnymi medykami i chirurgami a codzienna praktyka lecznicza opisana w egodokumentach staropolskich</i>	87

**Instytut Historii Nauki
Polskiej Akademii Nauk**

**ISSN 0023-589X
e-ISSN 2657-4020**

KWARTALNIK HISTORII NAUKI I TECHNIKI

2021 • T. 66

3

**QUARTERLY JOURNAL OF THE HISTORY
OF SCIENCE AND TECHNOLOGY**

**INSTITUTE FOR THE HISTORY OF SCIENCE
POLISH ACADEMY OF SCIENCES**

Spis treści

ARTYKUŁY

Katarzyna Dormus, <i>Historia w życiu i twórczości Bogdana Nawroczyńskiego (1882–1974)</i>	9
Mikołaj Getka-Kenig, <i>Nagrobek Stanisława Staszica a polityka wizerunkowa Towarzystwa Warszawskiego Przyjaciół Nauk</i>	31
Dariusz Iwan, Piotr Daszkiewicz, <i>Koncepcja organizacji pracy w instytucji naukowej – ankiety i opracowania z okresu okupacji (1941–1942) w Państwowym Muzeum Zoologicznym w Warszawie</i>	51
Michał Jerczyński, <i>Czas kolejowy</i>	61
Maria Korybut-Marciniak, Karolina Studnicka-Mariańczyk, <i>Zielnik Marii Twardowskiej (1858–1907) jako pretekst do szkicu biograficznego kresowej botaniczki</i>	85
Justyna Rogińska, <i>Gottfried Kirch (1639–1710), życie i działalność pierwszego astronoma Królewskiego Pruskiego Towarzystwa Nauk</i>	105
Jacek Szymala, Andrei Rogatchevski, <i>Filmowe portrety Stanisława Siedleckiego (1912–2002) na tle Svalbardu. Fragmenty wizualnej historii nauki</i>	123
Magdalena Zdrodowska, <i>Filmowe plansze tekstowe Emersona Romero – próba przywrócenia kina głuchym widzom</i>	143

KOMUNIKATY I MATERIAŁY

Bartosz Kozak, <i>Stan górnictwa i hutnictwa w kluczu samsonowskim w świetle lustracji z 1809 roku</i>	161
Justyna Rogińska, <i>Mikrometr śrubowy Gottfrieda Kircha – historia, konstrukcja i upowszechnienie w 1. poł. XVIII w.</i>	185

POLEMIKI I REFLEKSJE

Piotr Lewandowski, <i>Trzecia nowoczesność i koncepcja władzy instrumentalnej Shoshan Zuboff</i>	199
--	-----

RECENZJE

Jerzy Hickiewicz, Piotr Rataj, Przemysław Sadłowski, Zygmunt Wojciechowski, <i>Kronika Toruńskiej Elektrowni, Gazowni i Tramwajów: Od początku do lat 30. XX wieku, Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych, Oddział Toruń, Toruń 2020, ss. 176</i> . . .	211
---	-----

Stefan Jackowski, <i>Roman Duda</i> , Historia matematyki w Polsce na tle dziejów nauki i kultury, <i>Instytut Historii Nauki im. L. i A. Birkenmajerów PAN, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2019, ss. 626.</i>	215
Lucyna Szaniawska, <i>Edward Brooke-Hitching</i> , Złoty atlas. Największe wyprawy, odkrycia i poszukiwania na mapach, tłum. <i>Janusz Szczepański, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2018, ss. 255, 120 reprodukcji dawnych map</i>	219
Anna Trojanowska, <i>Anna Maria Kielak, M. Konstancja Majewska, Jan Majewski</i> , Apteka „Pod Złotym Lwem” na tle krótkiej historii aptekarstwa poznańskiego, <i>Wydawnictwo Nowa Baśń, Poznań 2020, s. 99.</i>	224

KRONIKA

Leonid Gorizontow, Jan Szumski, <i>Obrady polsko-rosyjskiego okrągłego stołu nad historią nauki i kształcenia w Imperium Rosyjskim.</i>	229
---	-----

LISTY DO REDAKCJI

Bolesław Pałac, Jerzy Hickiewicz, Przemysław Sadłowski, Piotr Rataj, <i>O wizerunku portretowym ks. Józefa Hermana Osińskiego.</i>	235
--	-----

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI IHN PAN W 2020 ROKU

<i>Działalność Pracowni Dziejów Oświaty i Antropologii Kultury w 2020 r.</i>	243
<i>Działalność Pracowni Historii Idei Humanistycznych i Społecznych w 2020 r.</i>	245
<i>Działalność Pracowni Historii Nauk Przyrodniczych i Medycznych w 2020 r.</i>	248
<i>Działalność Pracowni Historii Nauk Ścisłych 2020 r.</i>	252
<i>Działalność Pracowni Historii Techniki w 2020 r.</i>	253
<i>Działalność Pracowni Naukoznawstwa w 2020 r.</i>	256
<i>Działalność Pracowni Wiedzy o Dawnej Książce w 2020 r.</i>	261